

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL IAȘI

Iași, Str. Anastasie Panu, nr. 25, cod poștal 700024
telefon 0232-260600, 0232-217808, fax 0232-255907, 0232-217808
e-mail ca-iasi@just.ro, operator de date cu caracter personal nr. 3067

Nr. 2958/A/23 iulie 2014

Minuta

Întâlnirii judecătorilor de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarele Iași și Vaslui, precum și a judecătorilor de la Judecătoriile Iași și Vaslui, vizând probleme de drept ridicate de dispozițiile Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal și de actele normative subsecvente, aferente trimestrului I/2014, conform art. 54 alin. 1 lit. c) din H.C.S.M. nr. 89/23.01.2014

La data de 30 iunie 2014, ora 13, a avut loc la sediul Curții de apel Iași, întâlnirea de lucru (conform art. 53 alin. 1 din H.C.S.M. nr. 89/23.01.2014) vizând probleme de drept ridicate de dispozițiile Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal și de actele normative subsecvente, semnalate în trimestrul I/2014.

Au participat judecători din cadrul Judecătoriilor Iași și Vaslui, precum și judecătorul desemnat cu supravegherea privării de libertate de la Penitenciarul Iași, conform procesului-verbal anexat prezentei.

I. Regimul de executare a pedepselor

Legea nr. 254/2013 reglementează două proceduri în această materie, respectiv procedura stabilirii regimului de executare a pedepsei (art. 39) și procedura schimbării regimului de executare (art. 40).

A) Procedura de stabilire a regimului de executare a pedepselor privative de libertate reglementată de dispozițiile art. 39 din Legea nr. 254/2013

1) Situația intervenirii unor modificări în situația juridică a unor persoane aflate deja într-un regim de executare definitiv, când se dispune anularea mandatului vechi de executare a pedepsei și emiterea unui nou mandat (în urma unor contopiri, a judecării pentru fapte concurente, a aplicării dispozițiilor legii penale mai favorabile, a deducerii unor perioade din durata pedepsei etc.)

Conform unei decizii a directorului ANP (nr. 18741/DSDRP/ 27. 01. 2014), s-a motivat că anularea oricărui mandat de executare a pedepsei și emiterea unui nou mandat „*reprezintă o modificare în situația juridică, iar orice persoană aflată în această situație va fi analizată în prima comisie de individualizare a regimului*”, în procedura stabilirii regimului prevăzută de art. 39.

În consecință, au fost analizați în această comisie inclusiv deținuți cărora li s-a modificat doar pedeapsa complementară, pedeapsa principală a închisorii rămânând nemodificată.

Trebuie făcută distincție între situațiile juridice diferite:

a) Deși instanța dispune emiterea unui nou mandat de executare, pedeapsa principală a închisorii rămâne nemodificată, atât în cuantumul ei cât și (dacă este cazul) prin natura pedepselor ce intră în conținutul pedepsei rezultante (de ex, în cazul deducerii unor perioade suplimentare din pedeapsă, ca urmare a admiterii unor contestații la executare, sau în cazul reducerii ori înlăturării pedepsei complementare a interzicerii unor drepturi). În acest caz, nefiind vorba despre o „altă pedeapsă” a închisorii, persoanele private de libertate nu ar trebui discutate în vederea stabilirii regimului de executare. Un argument suplimentar este acela că s-ar da naștere unor situații de neacceptat, de exemplu un deținut care execută o pedeapsă de 16 ani închisoare și i s-a redus pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor, deținut care la începerea pedepsei a fost inclus în regimul de maximă siguranță și a executat o perioadă semnificativă din pedeapsă ajungând până în regimul semideschis, ar trebui discutat în comisia de stabilire a regimului, cu consecința repartizării sale, conform duratei pedepsei, în regimul de maximă siguranță (ori, cel mult și în mod excepțional în regimul închis).

Opinia unanimă a judecătorilor participanți la întâlnire a fost în sensul celei exprimate în Nota trimestrială.

b) Instanța dispune emiterea unui nou mandat de executare pentru o altă pedeapsă cu un cuantum diferit ori pentru o pedeapsă rezultantă cu același cuantum, dar în conținutul căreia se regăsesc alte pedepse componente (de exemplu, se admite o cerere de contopire, dar se menține cuantumul pedepsei rezultante).

În acest caz, apreciem că se impune analizarea condamnatului în procedura stabilirii regimului inițial, chiar în situația în care între timp condamnatul a parcurs mai multe regimuri succesive (situație care poate fi remediată prin reanalizarea acestuia la intervale foarte scurte).

Apreciem că se impune aplicarea procedurii stabilirii regimului de executare și în situația în care se emite un nou mandat pentru o pedeapsă rezultantă cu același cuantum, dar în conținutul căreia se regăsesc alte pedepse componente, chiar dacă, aparent, criteriul prevăzut de art. 39 alin. 2 lit. a se referă doar la „durata pedepsei privative de libertate”, întrucât în mod excepțional se poate stabili un alt regim (imediat inferior sau imediat superior) decât cel corespunzător duratei pedepsei, în funcție de „natura și modul de săvârșire a infracțiunii” (conform art. 34 alin. 3, art. 36 alin. 2, art. 37 alin. 2 și art. 38 alin. 2).

Opinia unanimă a judecătorilor participanți la întâlnire a fost în sensul celei exprimate în Nota trimestrială.

c) O situație ce poate naște reale probleme este cea a pedepselor principale reduse ca urmare a intrării în vigoare a noului cod penal (conform art. 6 din Noul cod penal).

În acest caz, se poate argumenta că nu trebuie stabilit din nou regimul de executare în procedura prevăzută de art. 39. În acest sens, a fost dispusă încheierea nr. 260/14. 03. 2014 a judecătorului de supraveghere prin care s-a reținut:

„Petentul G. E. a fost condamnat prin sentința penală nr. 123/2006 a Tribunalului Iași la pedeapsa de 15 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de viol (mandat de executare nr. 139/2007).

Executarea pedepsei a început la data de 06. 05. 2005.

De la începerea executării pedepsei, petentul s-a aflat succesiv în regimurile de executare închis, semideschis și deschis (regimul de executare fiind schimbat ca urmare a conduitei bune a condamnatului).

Începând cu data de 08. 01. 2014 petentul a fost repartizat în regimul deschis de executare a pedepsei (acest regim a fost stabilit prin încheierea judecătorului delegat la Penitenciarul Vaslui nr. 627/20. 13. 2013, necontestată în instanță).

Ca urmare a intrării în vigoare a noului cod penal, comisia de evaluare a incidenței legii penale mai favorabile de la Penitenciarul Vaslui a sesizat instanța de judecată în vederea analizării situației juridice a petentului.

Prin sentința penală nr. 31/2014 a Tribunalului Vaslui s-a dispus reducerea pedepsei aplicate petentului de la 15 ani închisoare la 12 ani închisoare, conform art. 6 din noul Cod penal.

În baza acestei sentințe, s-a procedat la anularea mandatului de executare a pedepsei nr. 139/2007 emis de Tribunalului Iași pentru pedeapsa de 15 ani și la emiterea de către Tribunalul Vaslui a noului mandat de executare (nr. 41/2014) pentru pedeapsa redusă la 12 ani închisoare.

După primirea noului mandat de executare, considerându-se că au intervenit modificări în situația juridică a petentului, situația acestuia a fost analizată de comisia pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepsei din cadrul Penitenciarului Iași.

Prin decizia nr. 447/05. 03. 2014 a comisiei pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepsei din cadrul Penitenciarului Iași s-a dispus repartizarea petentului în regimului semideschis de executare a pedepsei, în procedura stabilirii regimului de executare conform art. 39 din Legea 254/2014.

Cercetând actele dosarului, situația petentului G.E. nu trebuia analizată de comisia pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepsei din cadrul Penitenciarului Iași în procedura de stabilire a regimului inițial de executare, conform art. 39 din Legea nr. 254/2013, pentru următoarele considerente:

Procedura prevăzută de art. 39 din Legea nr. 254/2013 este o procedură aplicabilă în cazul stabilirii regimului de executare a pedepsei la începerea executării pedepsei („după terminarea perioadei de carantină sau după stabilirea regimului provizoriu”).

Potentul nu se află în această situație, întrucât **a început executarea pedepsei la data de 06.05.2005**, dată după care a parcurs succesiv regimurile de executare, de la regimul închis la regimul deschis.

Pe de altă parte, ar fi absurd ca aplicarea unei dispoziții de favoare (reducerea quantumului pedepsei prin aplicarea dispozițiilor art. 6 din noul Cod penal) să aibă o consecință nefavorabilă, respectiv schimbarea regimului de executare într-un regim mai sever.”

Față de acestea, s-a apreciat că situația petentului nu trebuia analizată conform dispozițiilor art. 39 din Legea nr. 254/2013, și, în consecință, nu trebuia stabilit un nou regim de executare a pedepsei, ci ar fi trebuit ca petentul să continue executarea pedepsei în regimul deschis (în care se afla la data reducerii pedepsei), astfel încât plângerea condamnatului a fost admisă.

Desigur, în această situație, fiind vorba despre o pedeapsă principală cu un quantum diferit, se pot aduce argumente suficiente și pertinente în sensul că este necesară analizarea situației persoanei condamnate în procedura stabilirii regimului de executare conform art. 39, practica judiciară urmând să stabilească care dintre cele două soluții ar trebui adoptate.

Opinia unanimă a judecătorilor participanți la întâlnire a fost în sensul celei exprimate în Nota trimestrială.

2) Situația stabilirii regimului de executare a pedepsei, în procedura prevăzută de art. 39 la o dată la care persoana privată de libertate a executat deja fracția prevăzută de art. 40 alin. 2 (1/5 din pedeapsa închisorii sau 6 ani și 6 luni, în cazul detențiunii pe viață)

Această situație este una frecventă, fie în cazul persoanelor care au fost arestate preventiv o perioadă îndelungată, fie în cazul unor modificări în situația juridică (emiterea unui nou mandat în timpul executării pedepsei).

Problema este cauzată de un vid de reglementare, respectiv este determinată de faptul că în procedura prevăzută de art. 39 nu se prevede în nicio situație posibilitatea stabilirii unui termen de reanalizare a situației condamnatului (nici de către comisie, nici de către judecătorul de supraveghere) și nu mai intervine situația obiectivă, ulterioară, a împlinirii fracției de pedeapsă ce ar determina analizarea condamnatului în comisia de regim.

În această situație, comisia de regim din cadrul Penitenciarului Iași stabilește regimul de executare și fixează un termen de reanalizare a situației condamnatului, **fără a avea ca temei, pentru stabilirea termenului, o dispoziție legală** (așa cum am arătat, există un vid de reglementare).

Pe de altă parte, dispozițiile art. 39 din Legea nr. 254/2013 nu conferă judecătorului de supraveghere posibilitatea să fixeze un termen de reanalizare a situației condamnatului, așa cum este prevăzut în procedura schimbării regimului de executare reglementată de art. 40 din Legea nr. 254/2013. În consecință, nu se poate proceda la o analiză a temeiniciei duratei termenului stabilit de comisie și nici nu se poate fixa un termen de reanalizare atunci când se admite plângerea și se stabilește un alt regim de executare.

În lipsa unor reglementări suplimentare a acestei situații speciale, se pot adopta, în opinia noastră, două soluții:

a) Examinarea de către judecătorul de supraveghere a termenului stabilit de comisie pentru reanalizarea situației condamnatului cu consecința fixării și prin încheiere a unui asemenea termen (sau, în cazul în care se admite plângerea, stabilirea de către judecător prin încheiere a unui termen de reanalizare).

Această rezolvare a problemei o considerăm ca fiind de evitat, întrucât ar însemna ca judecătorul de supraveghere să adauge la lege, respectiv să dispună în plus față de soluțiile expres prevăzute de art. 39.

b) Soluția pe care o considerăm ca având un suport legal este aceea ca persoanele private de libertate să solicite oricând după stabilirea regimului de executare (cu fracția de 1/5 din pedeapsă depășită) discutarea în comisia de regim, în procedura prevăzută de art. 40 (referitoare la schimbarea regimului de executare), ocazie cu care trebuie stabilit obligatoriu un termen de reanalizare (ce va fi examinat și de către judecătorul de supraveghere în cazul în care este sesizat cu plângere). Argumentul în sprijinul acestei soluții este acela că a fost stabilit un termen de reanalizare de către comisie fără a exista un temei legal, iar deținuții se regăsesc în situația prevăzută de art. 40 alin. 2 întrucât au executat fracția de 1/5 din pedeapsă, însă nu au fost analizați în procedura schimbării regimului de executare. În cazul în care comisia refuză analizarea lor, se pot adresa judecătorului de supraveghere cu o plângere împotriva măsurilor privind exercitarea drepturilor (regimul de executare având consecințe directe asupra naturii și întinderii drepturilor persoanelor private de libertate).

În urma analizării acestei chestiuni, s-a decis înaintarea unei adrese către Administrația Națională a Penitenciarelor, prin care să se propună analizarea problemei și stabilirea unei proceduri interne, ideală fiind modificarea și completarea Legii privind executarea pedepselor.

B) Procedura de schimbare a regimului de executare a pedepselor privative de libertate reglementată de dispozițiile art. 40:

1) Admisibilitatea plângerii formulate împotriva hotărârii comisiei de regim în cazul menținerii în cazul menținerii regimului anterior de executare a pedepsei

Potrivit dispozițiilor art. 40 al. 8 și 11 din Legea nr. 254/2013:

„(8) **Hotărârea** comisiei prevăzute la art. 32, **prin care se dispune menținerea sau schimbarea** regimului de executare, cuprinde și termenul de reanalizare care nu poate fi mai mare de un an.

...(11) **Hotărârea de schimbare a regimului** de executare a pedepselor privative de libertate se comunică persoanei condamnate împreună cu menționarea căii de atac existente și a termenului de exercitare a acesteia. Împotriva hotărârii comisiei, persoana condamnată poate formula plângere la judecătorul de supraveghere a privării de libertate, în termen de 3 zile de la data la care i s-a comunicat hotărârea. ”

Din interpretarea literală și sistematică a dispozițiilor menționate, ar rezulta că legiuitorul a prevăzut posibilitatea formulării plângerii împotriva hotărârii comisiei numai în cazul în care aceasta dispune schimbarea regimului de executare a pedepsei, nu și în cazul în care dispune menținerea regimului de executare a pedepsei (ar rezulta că doar hotărârea de schimbare a regimului se comunică persoanei private de libertate, iar aceasta poate formula plângere împotriva numai acestei hotărâri).

În opinia noastră este, cel mai probabil, vorba de o deficiență de tehnică legislativă și este echitabil să se acorde persoanelor private de libertate posibilitatea de a ataca hotărârea comisiei de regim inclusiv în cazul în care se dispune menținerea regimului de executare.

Opinia unanimă a judecătorilor participanți la întâlnire a fost în sensul celei exprimate în Nota trimestrială.

2) Situația cererilor de schimbare a regimului de executare formulate de către deținuți

Spre deosebire de legea anterioară de executare a pedepselor (Legea nr. 275/2006), Legea nr. 254/2013 nu mai prevede posibilitatea formulării de către persoanele private de libertate a unor cereri de schimbare a regimului de executare a pedepsei (posibilitatea acordată anterior conform dispozițiilor art. 26 din Legea nr. 275/2006).

Evident, nu este vorba despre acele cereri formulate în termenul de 3 zile de la data comunicării hotărârii comisiei de regim care trebuie calificate ca fiind plângeri împotriva hotărârii comisiei, indiferent de modul în care sunt denumite de deținuți, ci este situația acelor sesizări formulate la mult timp după hotărârea comisiei de regim, iar persoana privată de libertate nici nu critică hotărârea anterioară a comisiei de regim (de exemplu solicită să îi fie schimbat regimul pentru că a fost recompensat).

Problema care se pune este aceea **dacă sesizarea trebuie calificată ca având natura unei plângeri formulate împotriva ultimei hotărâri a comisiei de individualizare a regimului de executare a pedepsei, plângerea ce ar trebui respinsă ca tardivă, ori trebuie calificată ca cerere de schimbare a regimului și ar trebui respinsă ca inadmisibilă**, întrucât în actuala reglementare, persoanele private de libertate se pot adresa judecătorului de supraveghere numai cu plângeri împotriva hotărârilor comisiei de regim, nu și cu cereri de schimbare a regimului.

Opinăm pentru adoptarea ultimei soluții, cu atât mai mult cu cât uneori asemenea cereri nici nu ar putea fi calificate ca plângeri împotriva hotărârii comisiei de regim, deoarece nu există o asemenea hotărâre. (De exemplu, potrivit vechii reglementări, comisia de regim dispunea o asemenea hotărâre numai în cazul în care menținea regimul de executare, schimbarea regimului fiind potrivit vechii legi atributul exclusiv al judecătorului delegat, care putea fi sesizat prin propunerea comisiei ori prin cererea persoanei private de libertate).

Opinia unanimă a judecătorilor participanți la întâlnire a fost în sensul că plângerea ar trebui respinsă ca inadmisibilă.

3) Situația în care plângerea formulată împotriva hotărârii comisiei de regim nu este examinată pe fond (de exemplu este tardivă)

Problema se pune în ceea ce privește stabilirea termenului de reanalizare, dispozițiile art. 40 alin. 4 stabilind, fără distincție, faptul că „*prin încheiere, judecătorul de supraveghere a privării de libertate fixează un termen de reanalizare, care nu poate fi mai mare de un an.*”

Este evident că, din moment ce nu se analizează în fond plângerea, nu se poate examina nici termenul stabilit de comisie, astfel încât mai judicios ar fi fost să se prevadă expres că asemenea termen de reanalizare se stabilește doar în cazul examinării pe fond a plângerii, în caz contrar condamnatul urmând a fi analizat conform celor stabilite anterior de comisie.

În lipsa unei reglementări în sensul celor anterior menționate, considerăm că se pot adopta următoarele soluții:

- a) să se fixeze prin dispozitivul încheierii același termen de reanalizare stabilit de comisie;
- b) să se constate că s-a fixat un termen de reanalizare de către comisie;
- c) să nu se stabilească nici un termen de reanalizare, întrucât un asemenea termen se stabilește doar în cazul examinării pe fond a plângerii și este absurd ca judecătorul să stabilească prin încheiere termenul stabilit anterior de comisie, fără a avea posibilitatea de a dispune cu privire la durata termenului.

Apreciem că față de modul în care este reglementat art. 40 ar trebui adoptată una din primele două variante.

Opinia unanimă a judecătorilor participanți la întâlnire a fost în sensul celei exprimate la lit. b) în Nota trimestrială, situația fiind una tranzitorie.

II) Plângerile împotriva unor măsuri referitoare la exercitarea drepturilor

Art. 38 din Legea nr. 275/2006 a reglementat o procedură aplicabilă numai în cazul încălcării drepturilor limitativ prevăzute în Titlul IV - Capitolul IV din Legea nr. 275/2006.

Potrivit art. 56 alin. 2 din Legea nr. 254/2013: „*Împotriva măsurilor privitoare la exercitarea drepturilor prevăzute de prezenta lege, luate de către administrația penitenciarului, persoanele condamnate pot face plângere la judecătorul de supraveghere a privării de libertate, în termen de 10 zile de la data când au luat cunoștință de măsura luată.*”

Modificarea esențială față de dispozițiile legii anterioare se referă la sfera drepturilor protejate prin această procedură, sferă extinsă la toate drepturile conferite prin Legea nr. 254/2013.

În materia plângerilor privind exercitarea drepturilor se pot pune în discuție anumite probleme:

1) Dacă procedura prevăzută de art. 56 se aplică în cazul altor drepturi decât cele reglementate expres de Legea nr. 254/2013

În opinia noastră, fiind vorba despre o procedură specială, este de strictă interpretare și se aplică numai în cazul drepturilor care sunt recunoscute expres (nu numai în ce privește natura, dar și în conținutul lor) prin dispozițiile Legii nr. 254/2013 ori sunt recunoscute prin acte normative subsecvente la care Legea nr. 254/2013 face trimitere directă. De exemplu, cazarea persoanelor condamnate este reglementată de art. 48, dar prevede că „*normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor condamnate se stabilesc prin ordin al ministrului justiției*”, în vigoare fiind în continuare OMJ nr. 433/C/2010 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate.

Opinia unanimă a judecătorilor participanți la întâlnire a fost în sensul celei exprimate în Nota trimestrială.

2) Dacă noțiunea de drept prevăzut de Legea nr. 254/2013 poate fi interpretată extensiv și cu privire la dispoziții din Legea nr. 254/2013 care prevăd/stabilesc anumite posibilități, oportunități (distincția dintre drept și interes)

De exemplu, legea de executare a pedepselor cuprinde dispoziții referitoare la acordarea recompenselor, însă acestea sunt reglementate ca o posibilitate, nu ca un drept, și considerăm că o plângere prin care s-ar reclama neacordarea unei recompense este inadmisibilă. La fel și în cazul anumitor oportunități acordate deținuților care însă nu au natura unui drept, cum este cazul art. 79 din Legea nr. 254/2013: „*persoanele condamnate pot participa, în funcție de posibilitățile penitenciarului, la cursuri de instruire școlară sau universitare, în condițiile protocolului de colaborare încheiat cu Ministerul Educației Naționale, ținându-se cont de nevoile prioritare de intervenție identificate, de starea de sănătate, de tipul regimului de executare și de măsurile de siguranță aplicate.*”

În opinia unanimă a judecătorilor participanți la întâlnire, recompensa este o vocație, nu un drept și, deci, nu presupune obligația în sarcina administrației penitenciarului de a i-o acorda condamnatului, astfel că plângerea acestuia este inadmisibilă.

3) Soluțiile ce pot fi adoptate în cazul deținuților ce solicită obligarea administrației penitenciarului la luarea anumitor măsuri, iar apoi sunt transferați în alt penitenciar

Potrivit art. 56 alin. 2 și 6 din Legea nr. 254/2013, plângerea trebuie să vizeze „*măsuri luate de către administrația penitenciarului*”, iar în cazul admiterii judecătorul de supraveghere dispune „*anularea sau modificarea măsurii luate de către administrația penitenciarului ori obligă administrația penitenciarului să ia măsurile legale care se impun*”.

Având în vedere soluțiile pe care le poate dispune judecătorul de supraveghere, rezultă că procedura prevăzută de art. 56 este una ce are drept finalitate (scop) oprirea vătămării produse prin încălcarea dreptului/drepturilor și nu este o procedură prin care de constatare a încălcării drepturilor.

În consecință, în opinia noastră, în cazul în care se solicită obligarea penitenciarului la luarea unor măsuri, iar deținutul este transferat, plângerea apare ca fiind rămasă fără obiect,

din moment ce administrația penitenciarului nu mai poate în mod obiectiv să măsoare solicitate de condamnat (măsuri ce ar avea drept scop înlăturarea vătămării produse prin încălcarea drepturilor), întrucât condamnatul nu se mai află în custodia penitenciarului. (O problemă se poate pune totuși în cazul în care aspectele reclamate s-ar putea repeta dacă deținutul s-ar reîntoarce în penitenciar, însă o soluție ar fi formularea unei noi plângeri).

În opinia unanimă a judecătorilor participanți la întâlnire, plângerea trebuie respinsă ca rămasă fără obiect.

III) Plângeri privind sancțiunile disciplinare

1) Soluția care se poate dispune în cazul în care persoana privată de libertate este sancționată pentru mai multe abateri disciplinare, însă nu este dovedită decât o parte din aceste abateri ori situația în care se constată anumite neregularități ale hotărârii comisiei de disciplină, însă viciile nu privesc hotărârea în întregul ei

Soluțiile pe care le poate dispune judecătorul de supraveghere conform art. 104 alin. 7 din Legea nr. 254/2006 sunt următoarele:

a) admite plângerea și dispune anularea sau modificarea sancțiunii disciplinare aplicate de comisia de disciplină;

b) respinge plângerea, dacă aceasta este nefondată, rămasă fără obiect, tardivă sau inadmisibilă, după caz;

c) ia act de retragerea plângerii.

În consecință, apreciem că inclusiv în situația în care în sarcina persoanei condamnate se poate reține numai săvârșirea uneia/unora din abaterile menționate în hotărârea comisiei de disciplină ori se constată anumite neregularități ale hotărârii comisiei de disciplină, însă viciile nu privesc hotărârea în întregul ei, nu se poate dispune asupra legalității și temeiniciei hotărârii comisiei de disciplină, ci doar asupra sancțiunii aplicate. Cu alte cuvinte, dacă judecătorul de supraveghere constată anumite vicii ale hotărârii comisiei de disciplină ori inexistența unor anumite abateri, admitându-se plângerea, se poate dispune doar anularea, revocarea ori modificarea sancțiunii disciplinare aplicate. În lipsa altor dispoziții legale, în cazul în care există asemenea vicii, dar, existând cel puțin o abatere cu privire la care procedura de cercetare disciplinară este legală, iar sancțiunea aplicată este apreciată de judecătorul delegat ca fiind corect individualizată, soluția prevăzută de art. 104 alin. 7 din Legea nr. 275/2006 nu poate fi alta decât cea de respingere a plângerii.

Opinia unanimă a judecătorilor participanți la întâlnire a fost în sensul celei exprimate în Nota trimestrială.

2) Situația în care se dispune sancționarea pentru o abatere care nu este descrisă în raportul de incident - situație întâlnită în cazul în care procedura disciplinară este declanșată cu privire la o abatere și din actele de cercetare rezultă săvârșirea (și) a unei alte abateri disciplinare (de obicei mai gravă)

Procedura disciplinară este reglementată de art. 103 din Legea nr. 254/2013:

„(1) Procedura disciplinară se declanșează de către șeful secției unde este deținută persoana condamnată, care înaintează raportul de incident comisiei de disciplină, în termen de 24 de ore.

.....

(3) Directorul penitenciarului desemnează una sau mai multe persoane din cadrul personalului penitenciarului, altele decât supraveghetorii, să efectueze cercetarea prealabilă. Persoana desemnată sau persoanele desemnate aduc la cunoștința deținutului motivul declanșării procedurii disciplinare și faptul că acesta poate propune administrarea de probe.

(4) În termen de 10 zile de la sesizarea comisiei de disciplină, persoana desemnată prezintă acesteia rezultatele cercetării prealabile. Cercetarea prealabilă are ca scop lămurirea incidentului sub toate aspectele și presupune audierea persoanei condamnate cercetate și verificarea apărărilor acesteia.

(5) În termen de 10 zile de la primirea rezultatelor cercetării prealabile, comisia de disciplină, după ascultarea persoanei condamnate și a oricărei altei persoane care are cunoștința despre împrejurările în care a fost săvârșită fapta, aplică prin hotărâre scrisă una dintre sancțiunile disciplinare sau, după caz, clasează dosarul de cercetare disciplinară. ”.

Așa cum este reglementată procedura disciplinară, raportul de incident este temeiul declanșării procedurii disciplinare, iar obiectul procedurii disciplinare îl constituie tocmai faptele descrise în raportul de incident. Dispozițiile legale menționate interzic aplicarea unei sancțiuni disciplinare pentru o abatere care nu este constatată într-un raport de incident și, în consecință (nefiind declanșată procedura disciplinară), nu a făcut obiectul cercetării disciplinare, întrucât hotărârea prin care se aplică sancțiunea disciplinară este tocmai actul final al desfășurării procedurii disciplinare (las fel cum nu se poate dispune condamnarea pentru o faptă care nu a făcut obiectul judecății, nefiind descrisă în rechizitoriu).

În, consecință, apreciem că singura soluție ce se poate adopta este cea a admiterii plângerii și a anulării sancțiunii disciplinare.

În cazul în care în cursul cercetării disciplinare se descoperă săvârșirea (și) a altor abateri, ar trebui întocmit un nou raport de incident cu privire la aceste abateri și, în consecință, ar trebui declanșată o nouă cercetare disciplinară.

Opinia unanimă a judecătorilor participanți la întâlnire a fost în sensul celei exprimate în Nota trimestrială.

VICEPREȘEDINTE AL CURȚII DE APEL IAȘI,

Judecător

Întocmit: G.I., grefier-documentarist